

Funkcjonowanie pieczy zastępczej, placówek wsparcia dziennego oraz zakładów stacjonarnych pomocy społecznej w województwie mazowieckim w 2022 r.

27.07.2023 r.

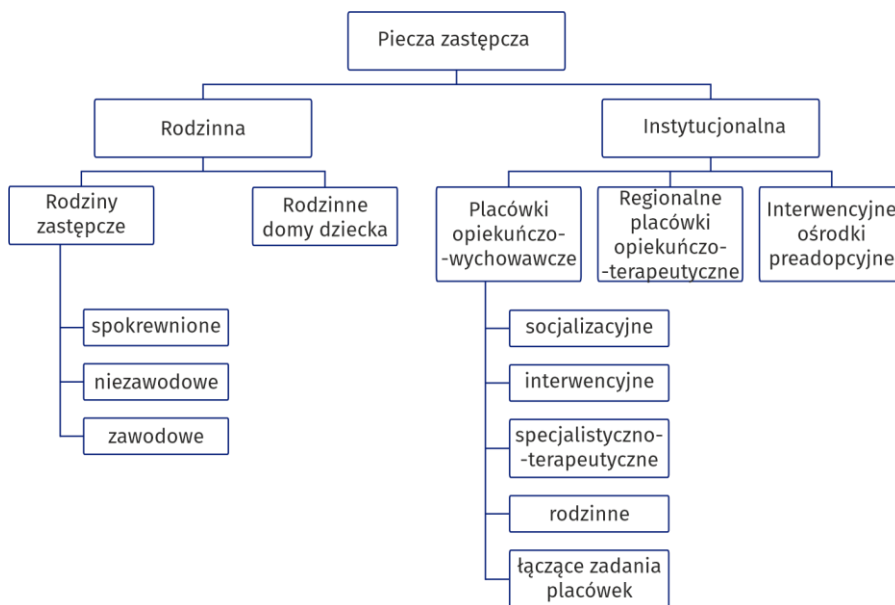
↑ 1,1%

Wzrost liczby dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w porównaniu z 2021 r.

W województwie mazowieckim w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Mniej było natomiast placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, zmniejszyła się także liczba placówek wsparcia dziennego. Zwiększyła się liczba zakładów stacjonarnych pomocy społecznej.

System rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej zapewnia wychowanie dzieci i młodzieży pozbawionej całkowitego lub częściowego wsparcia ze strony rodziny naturalnej.

Formy pieczy zastępczej

Rodzinna piecza zastępcza

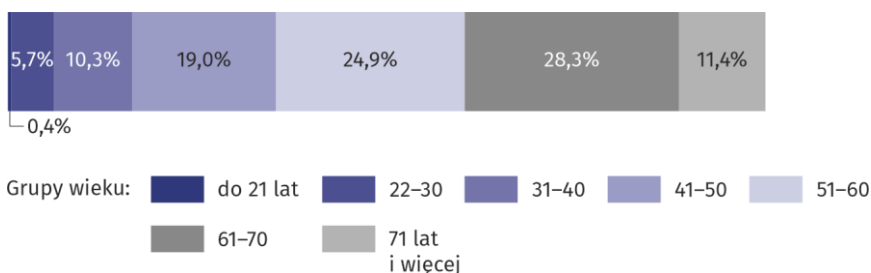
W województwie mazowieckim w końcu 2022 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 4014 rodzin zastępczych (o 1 więcej niż w 2021 r.) i 75 rodzinnych domów dziecka (o 3 więcej w stosunku do 2021 r.). Placówki rodzinnej pieczy zastępczej stanowiły 11,3% wszystkich placówek tego typu w Polsce. Wśród rodzin zastępczych rodziny spokrewnione stanowiły 65,3%, rodziny niezawodowe – 30,6%, a rodziny zawodowe ogółem – 4,1%. Rodziną pieczę zastępczą tworzyło 1960 małżeństw oraz 2129 osób samotnych. Najczęściej pełnienia funkcji rodzinnej pieczy zastępczej podejmowały się osoby w wieku 51–70 lat (2175 osób, tj. 53,2%), natomiast najrzadziej osoby do 21 roku życia (17 osób, tj. 0,4%).

Ponad 53% osób pełniących funkcję rodzinnej pieczy zastępczej było w grupie wiekowej 51–70 lat

Tablica 1. Rodzinna piecza zastępcza
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie		Ogółem	W tym na wsi	Dzieci w rodzinach	
				razem	w tym dziewczęta
Rodzinna piecza zastępcza	2021	4085	1378	6018	2939
	2022	4089	1323	6083	2889
Rodziny zastępcze		4014	1298	5532	2620
spokrewnione		2621	754	3389	1695
niezawodowe		1230	444	1583	668
zawodowe		121	80	433	195
zawodowe specjalistyczne		13	6	24	12
zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego		29	14	103	50
Rodzinne domy dziecka		75	25	551	269

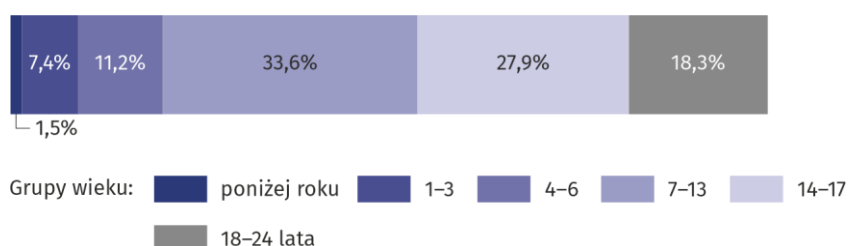
Wykres 1. Osoby prowadzące rodzinną pieczę zastępczą według grup wieku w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

W rodzinnej pieczy zastępczej w ostatnim dniu roku przebywało 6083 dzieci (w tym 81,7% to osoby do 18 roku życia). Ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 1,1%. Najliczniejszą grupę stanowili wychowankowie w wieku 7–13 oraz 14–17 lat (odpowiednio 33,6% i 27,9%). Spośród wszystkich osób objętych opieką, 623 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, a 371 było sierotami. Po raz pierwszy w swoim życiu do rodzinnej pieczy zastępczej trafiło 1118 dzieci.

Wśród dzieci korzystających z rodzinnych form opieki, 623 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności

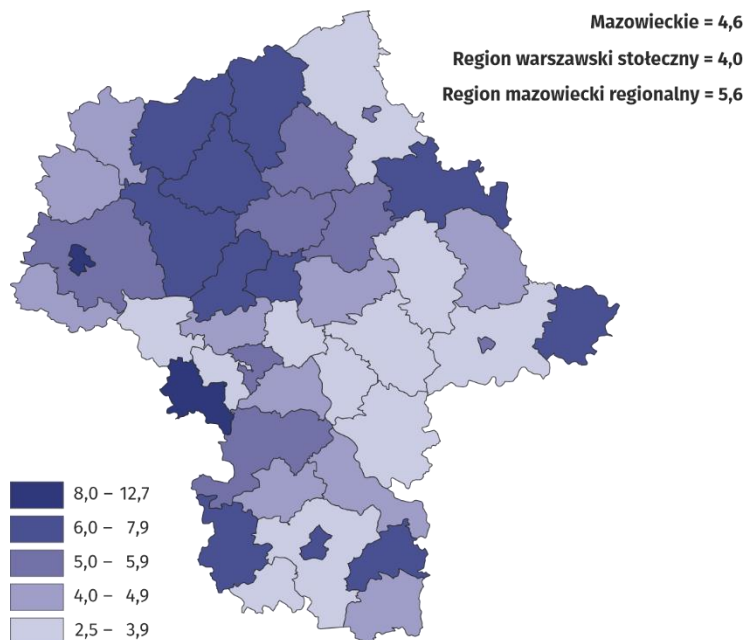
Wykres 2. Struktura dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Biorąc pod uwagę liczbę dzieci do 18 roku życia przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na 1000 dzieci w tym samym wieku, najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie żyrardowskim (12,7), a najniższy w powiecie szymborskim (2,5).

Mapa 1. Dzieci do 18 roku życia przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej na 1000 dzieci w tym samym wieku w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

W ciągu 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 779 dzieci do 18 roku życia, tj. o 17,9% więcej niż rok wcześniej, a 1/3 wychowanków zmieniła formę rodzinnej pieczy zastępczej. Wśród opuszczających rodzinną pieczę zastępczą było 503 pełnoletnich wychowanków, tj. o 12,3% więcej niż w 2021 r. Spośród nich 343 usamodzielniało się, w tym 280 założyło własne gospodarstwo domowe, a 19 powróciło do rodziny naturalnej lub krewnych.

Institutionalna piecza zastępcza

Na terenie województwa mazowieckiego w końcu 2022 r. funkcjonowało 137 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, z tego 136 placówek opiekuńczo-wychowawczych (mniej o 1 niż w 2021 r.) oraz 1 interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej stanowiły 10,5% wszystkich placówek tego typu w Polsce.

Wśród ogółu placówek opiekuńczo-wychowawczych przeważały placówki socjalizacyjne 69,1% oraz placówki rodzinne 19,1%.

Łączna liczba miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej wyniosła 1653 i przede wszystkim były to miejsca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (1633). Liczba placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, jak i liczba miejsc w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się po 0,7%.

Ponad 75% wszystkich miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, to miejsca w placówkach socjalizacyjnych

Tablica 2. Instytucjonalna piecza zastępcza według typu placówki
Stan w dniu 31 grudnia

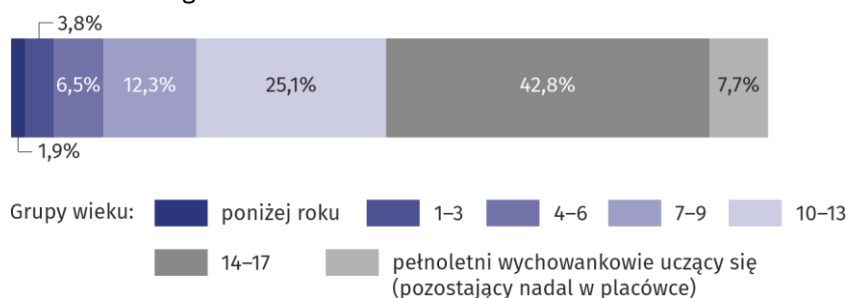
Wyszczególnienie	Placówki	Miejsca	Wychowankowie ^a	
			ogółem	w tym sieroty i półsieroty
Instytucjonalna piecza zastępcza 2021	138	1664	1672	361
	137	1653	1725	350
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	136	1633	1699	349
socjalizacyjne	94	1230	1285	260
interwencyjne	7	98	103	20
specjalistyczno-terapeutyczne	2	27	31	3
rodzinne	26	172	159	33
inne ^b	7	106	121	33
Interwencyjne ośrodki preadopcyjne	1	20	26	1

a łącznie z uczniami przebywającymi w internatach, bursach szkolnych itp. b łącznie zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych.

W placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej, w ostatnim dniu roku, przebywało 1725 wychowanków, a w samych placówkach opiekuńczo-wychowawczych 1699. Wśród placówek opiekuńczo-wychowawczych najwięcej wychowanków – 75,6% przebywało w placówkach socjalizacyjnych, a najmniej – 1,8% w placówkach specjalistyczno-terapeutycznych. Podobnie jak w latach poprzednich, w placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej, umieszczono więcej chłopców (890) niż dziewcząt (835).

Wykres 3. Struktura wychowanków placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej według grup wieku w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

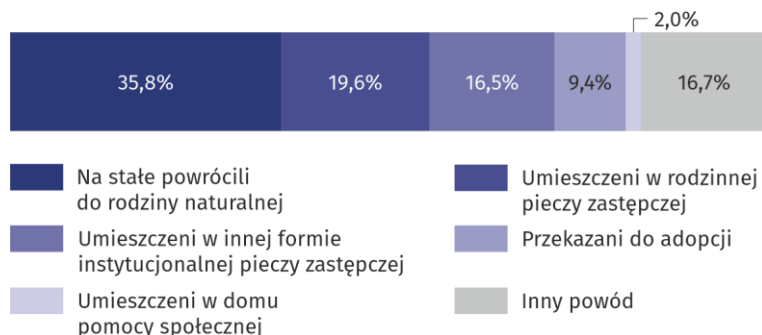

Najliczniejszą grupę (738 podopiecznych) stanowiły osoby w wieku 14–17 lat, a najmniej liczną (32 dzieci) najmłodsza grupa wiekowa poniżej 1 roku życia. W placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało również 132 pełnoletnich wychowanków kontynuujących naukę.

Wśród wychowanków placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej – 79,7% posiadało obydwoje rodziców. Jedynie 3,0% dzieci było sierotami, a 17,3% półsierotami. Osoby z niepełnosprawnością stanowiły 12,3% wszystkich podopiecznych, a 13,7% chorujący przewlekłe, których choroba trwała sześć miesięcy lub dłużej.

Najliczniejszą grupę wychowanków stanowiły dzieci w wieku 14–17 lat

Wykres 4. Struktura wychowanków do 18 roku życia według powodów opuszczenia placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2022 r.

W ciągu 2022 r. placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej opuściło z różnych powodów 491 wychowanków do 18 roku życia. Najwięcej z nich (35,8%) powróciło do rodzin naturalnych.

Wśród 213 pełnoletnich wychowanków, którzy w ciągu 2022 r. opuścili placówki, 122 założyło własne gospodarstwo domowe, a 72 powróciło do rodzin naturalnych.

Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej w swojej działalności wspierane były pracą 119 wolontariuszy, spośród których 109 pracowało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Placówki wsparcia dziennego

W województwie mazowieckim w końcu 2022 r. opiekę dzienną zapewniało 247 placówek wsparcia dziennego (o 12 mniej niż w 2021 r.) prowadzonych w formie opiekuńczej, specjalistycznej, pracy podwórkowej lub w połączonych formach. Stanowiły one 8,2% wszystkich placówek wsparcia dziennego w całym kraju.

Placówki te dysponowały 7043 miejscami, w tym najwięcej (66,3%) znajdowało się w placówkach opiekuńczych. W ciągu 2022 r. z pomocy placówek wsparcia dziennego skorzystało 9452 podopiecznych, w tym 5682 (60,1% ogółu korzystających) z placówek opiekuńczych.

Ponad 66% wszystkich miejsc w placówkach wsparcia dziennego, to miejsca w placówkach opiekuńczych

Tablica 3. Placówki wsparcia dziennego według typu placówki
Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	Placówki	Miejsca	Korzystający		
			ogółem	w tym z niepełnosprawnością	
Ogółem	2021	259	7410	6714	343
	2022	247	7043	6392	301
Opiekuńcze	163	4673	4047	132	
Specjalistyczne	35	890	711	69	
Pracy podwórkowej	6	113	106	3	
W połączonych formach	43	1367	1528	97	

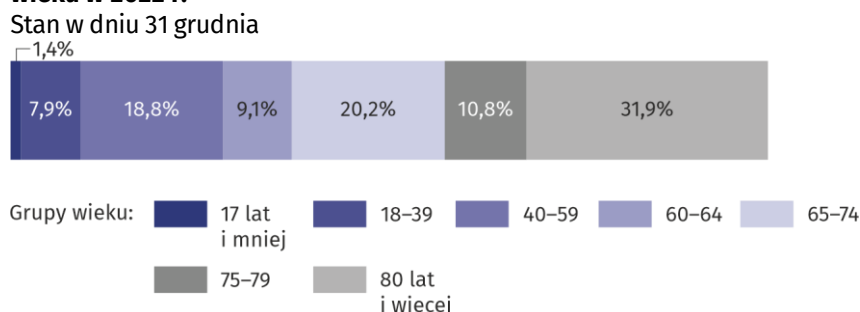
Osoby pracujące z dziećmi były wspierane przez 306 wolontariuszy w placówkach opiekuńczych, 138 – w specjalistycznych, 138 – w połączonych formach i 6 – w pracy podwórkowej.

Stacjonarne zakłady pomocy społecznej

W województwie mazowieckim w końcu 2022 r. funkcjonowało 310 stacjonarnych zakładów pomocy społecznej (o 2 więcej niż w końcu 2021 r.) oraz 3 filie. Z ogólnej liczby zakładów 45,2% stanowiły placówki zapewniające całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnością, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, działające na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub statutowej, 34,2% – domy pomocy społecznej, 13,5% – noclegownie i schroniska dla bezdomnych, 2,9% – domy dla matek, 1,3% – rodzinne domy pomocy i 2,9% – pozostałe niezaklasyfikowane do powyższych kategorii. Stacjonarne zakłady pomocy społecznej (łącznie z filiami) miały do dyspozycji 18998 miejsc (wzrost w porównaniu z 2021 r. o 550, tj. o 3,0%). Podobnie, jak w latach poprzednich, domy pomocy społecznej posiadały największą liczbę miejsc (9979, tj. 52,5% ogółu).

W ciągu 2022 r. w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej przebywało 25051 mieszkańców

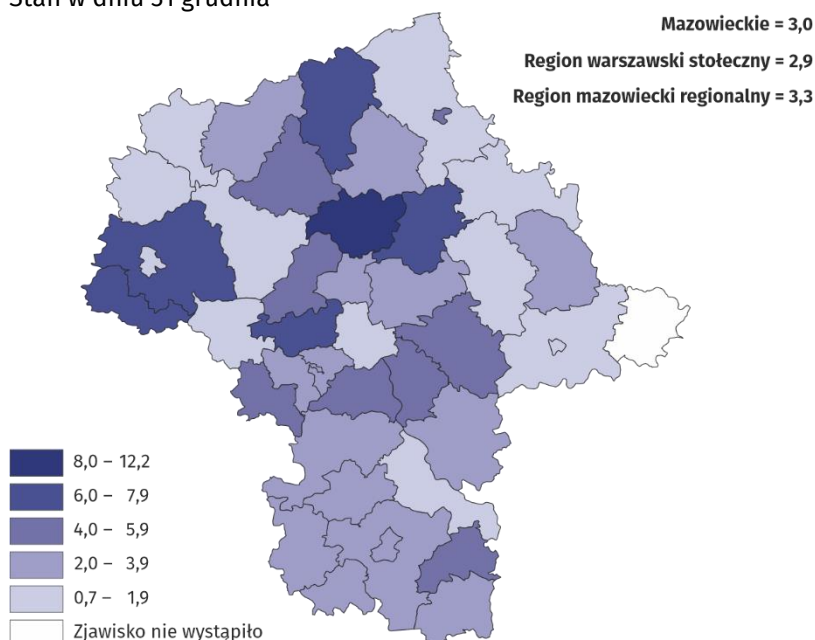
Wykres 5. Struktura mieszkańców stacjonarnych zakładów pomocy społecznej według grup wieku w 2022 r.

Według stanu z końca roku, we wszystkich zakładach przebywało 16778 mieszkańców (o 3,3% więcej niż rok wcześniej), wśród których 55,1% stanowiły kobiety. Pod względem struktury według wieku, najliczniejszą grupę stanowiły osoby co najmniej 60 letnie – 71,9%, a najmniej liczna była grupa osób młodych (do 18 roku życia) stanowiąca 1,4% ogółu mieszkańców. Wśród pensjonariuszy stacjonarnych zakładów pomocy społecznej najwięcej z nich przebywało w placówkach dla osób w podeszłym wieku (6845 osób), a następnie w placówkach dla osób przewlekle psychicznie chorych (3011 osób), najmniej zaś w placówkach dla osób niepełnosprawnych fizycznie (180 osób).

Mapa 2. Mieszkańcy stacjonarnych zakładów pomocy społecznej na 1000 ludności w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Wśród powiatów województwa mazowieckiego najwięcej mieszkańców przebywało w placówkach zlokalizowanych na terenie m.st. Warszawy i powiatu piaseczyńskiego, a najmniej – powiatów ostrowskiego, żuromińskiego i sierpeckiego. Biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców stacjonarnych zakładów pomocy społecznej na 1000 ludności, to wskaźnik ten był najwyższy w powiecie pułtuskim (12,2), a najniższy w powiatach ostrowskim (0,7) i ostrołęckim (0,8). Warto zaznaczyć, że w powiecie łosickim nie odnotowano stacjonarnych zakładów pomocy społecznej.

Na umieszczenie w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej oczekiwały 1283 osoby. Najwięcej z nich oczekiwało na miejsce w domach pomocy społecznej – 81,8% ogółu oczekujących. Większość mieszkańców, tj. 73,3% przynajmniej w części uczestniczyła w finansowaniu swojego pobytu, pokrywając koszty z dochodów własnych. Wśród nich zaledwie 11,6% pokrywało koszty w pełnej wysokości. Dla 19,2% mieszkańców pobyt w całości opłacała rodzina, a dla 6,1% gmina lub budżet państwa.

W ciągu 2022 r. w stacjonarnych zakładach pomocy społecznej przebywało 25051 osób. Co dziewiętnasty mieszkaniec tych zakładów zachorował na COVID-19. Spośród 1321 osób, u których zdiagnozowano koronawirusa, aż 55,5% to mieszkańcy domów pomocy społecznej.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Warszawie

Dyrektor Agnieszka Ajdyn

Tel: 22 464 23 15

Rzeczoznawca:
Centrum Informacji Statystycznej

Marcin Kałuski

Tel: 22 464 20 91

Obsługa mediów

Tel: 22 464 20 91

e-mail: m.kaluski@stat.gov.pl

warszawa.stat.gov.pl

[@Warszawa_STAT](https://twitter.com/Warszawa_STAT)

[@UrządStatystycznywWarszawie](https://www.facebook.com/UrządStatystycznywWarszawie)

[gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)

[głównyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/głównyurządstatystycznygus)

[głównyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/głównyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych -> Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dom pomocy społecznej](#)

[Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży](#)

[Placówka typu interwencyjnego](#)

[Placówka typu rodzinnego](#)

[Placówka typu socjalizacyjnego](#)

[Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego](#)

[Placówka łącząca zadania placówek](#)

[Placówka wsparcia dziennego](#)

[Rodzina zastępcza](#)

[Rodzinny dom pomocy](#)

Oceń
opracowanie

